

سرمقاله

طرح تورم صفر در تهران؛ مُسکن معیشتی یا آغاز یک مدل اقتصادی پایدار؟

ادامه از صفحه یک

اینجاست که تعبیر « فنر قیمتی» معنا پیدا می‌کند. فنر زمانی خطرناک می‌شود که فشار آن فقط جمع شود و راهی برای تخلیه تدریجی نداشته باشد. اگر امروز قیمت یک کالا نزدیک به قیمت بازار باشد اما بازار طی شش ماه آینده چندین پله افزایش پیدا کند، برای حفظ قیمت ثابت، هزینه بیشتری باید پرداخت شود. اگر ذخیره‌سازی اصولی و خرید پیشاپیش انجام شده باشد، این فشار در ابتدا قابل مدیریت است؛ اما با کاهش ذخایر و نیاز به خرید مجدد با قیمت‌های جدید، هزینه تثبیت قیمت نیز افزایش خواهد یافت. پس سؤال اصلی این نیست که آیا می‌توان قیمت را برای شش ماه ثابت نگه داشت؛ سؤال کلیدی این است که هزینه حفظ این ثبات قیمت در پایان شش ماه چقدر خواهد بود؟

از سوی دیگر، یک موضوع بسیار مهم و کمتر دیده شده نیز وجود دارد: اثر این طرح بر سایر فروشگاه‌های سطح شهرچگونه خواهد بود؟

فروشگاه‌های شهروند و میادین میوه و تره‌بار، در کنار دسترسی به زیرساخت عمومی و ظرفیت خرید گسترده، از حمایت و امکانات یک مجموعه متعلق به شهرداری برخوردارند. اگر این شبکه کالا را با قیمت پایین‌تر از هزینه واقعی بازار عرضه کند، طبیعی است که بخشی از تقاضای مردم از فروشگاه‌های خصوصی به سمت این شبکه منتقل شود. این اتفاق برای مصرف‌کننده در کوتاه‌مدت مطلوب است، اما در بلندمدت باید دید آیا رقابت میان بخش عمومی و خصوصی همچنان رقابت برابر باقی می‌ماند یا خیر.

موضوع زمانی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند که برای فروشگاه شهروند در بودجه شهرداری، درآمد قابل توجهی نیز پیش‌بینی شده است. بنابراین لازم است مشخص باشد که این فروشگاه‌ها قرار است صرفاً ابزار اجرای سیاست معیشتی باشند یا هم‌زمان یک فعالیت اقتصادی درآمدزا نیز محسوب می‌شوند. اگر هدف اصلی حمایت از مردم است، باید سازوکار مالی طرح شفاف باشد تا مشخص شود هزینه واقعی این سیاست از کجا تأمین می‌شود و چه میزان از منابع عمومی در درگیر می‌کند.

در واقع، اگر کاهش قیمت از طریق خرید مستقیم از تولیدکننده، پیش خرید، حذف واسطه‌های غیرضروری و مدیریت بهتر زنجیره تأمین و توزیع ایجاد شود، می‌توان آن را یک سیاست اقتصادی قابل دفاع دانست. اما اگر فاصله قیمت صرفاً با تزریق منابع عمومی جبران شود، باید درباره پایداری آن در بلندمدت با احتیاط بیشتری قضاوت کرد. مسئله اصلی، اما تبدیل یک تجربه کوتاه‌مدت به یک مدل پایدار است. اگر طرح «تورم صفر» بتواند نشان دهد که با ذخیره‌سازی مناسب، خرید مستقیم و کاهش هزینه‌های زنجیره توزیع می‌توان قیمت تمام‌شده را پایین آورد، این تجربه می‌تواند برای سایر استان‌ها نیز قابل استفاده باشد؛

هر استان باید ظرفیت تولید، انبارداری، شبکه توزیع، میزان مصرف و منابع مالی خود را بشناسد. نمی‌توان یک نسخه واحد را برای تهران، یک استان کشاورزی، یک استان مرزی و یک استان صنعتی تجویز کرد. اما می‌توان اصول یک مدل توزیع هوشمند و شهودشک را در سراسر کشور توسعه داد. البته نه به شکل یک نسخه واحد، بلکه متناسب با ظرفیت تولید و مصرف هر منطقه، در نهایت، موفقیت طرح «تورم صفر» را نباید فقط با قیمت امروز سنجید. باید دید شش ماه بعد چه اتفاقی می‌افتد؛ فاصله قیمت طرح با بازار چقدر شده، چه مقدار منابع برای حفظ آن هزینه شده و وضعیت فروشگاه‌های خصوصی چگونه تغییر کرده است. حمایت از سفره مردم ضرورت امروز است؛ اما سیاست اقتصادی موفق، سیاستی است که علاوه بر آرام کردن سفره امروز، هزینه فردای مردم و ساختار بازار را نیز سنگین‌تر نکند. واما درنهایت نگاه به این طرح نباید صرفاً انتقادی باشد. اگر سیاستی بتواند در شرایط دشوار اقتصادی بخشی از فشار را از دوش طبقات متوسط و کم‌درآمد بردارد، ارزش بررسی و حتی توسعه به عنوان یک مدل اقتصادی پایدار را دارد.

«ابتکار» ماجرای واگذاری ۱۱۰ هکتار زمین به افغانستان را بررسی می‌کند

تجارت با طالبان به چه قیمتی؟

گروه سیاسی - هنوز جزئیات توافق احتمالی ایران و افغانستان درباره اختصاص ۱۱۰ هکتار زمین در چابهار روشن نشده که این موضوع به یکی از بحث‌برانگیزترین اخبار اقتصادی و سیاسی اخیر تبدیل شده است. ماجرا از اظهارات محسن زنگنه، نماینده مجلس، آغاز شد که از توافق با مقام‌های افغانستان برای اختصاص بخشی از اراضی بندر چابهار به این کشور خبر داد. اگرچه او پس از انتشار گسترده سخنانش تأکید کرد که منظور، واگذاری مالکیت خاک ایران نبوده و صرفاً زمینه‌سازی برای سرمایه‌گذاری اقتصادی است، اما این توضیحات نیز نتوانسته تمام پرسش‌ها درباره ابعاد توافق را برطرف کند.

ماجرای ۱۱۰ هکتار زمین در چابهار، پیش از آنکه به اختلافی سیاسی تبدیل شود، فرصتی برای پاسخ دادن به همین پرسش اساسی است؛ اینکه ایران در برابر امکاناتی که در اختیار سرمایه‌گذاران خارجی قرار می‌دهد، دقیقاً چه چیزی به دست می‌آورد؟

پیشین چابهار در مجلس، با اشاره به تجربه همکاری‌های پیشین در توسعه بندر، خواستار شفاف‌سازی درباره جزئیات طرح شده است. این مطالبه از آن جهت اهمیت دارد که توسعه اقتصادی نباید صرفاً به افزایش فعالیت شرکت‌های خارجی محدود شود، بلکه باید به ایجاد اشتغال پایدار و تقویت اقتصاد بومی منجر شود. اکنون انتظار می‌رود مسئولان مربوطه درباره موقعیت دقیق زمین‌ها، نوع قرارداد، مدت بهره‌برداری، میزان سرمایه‌گذاری، تعهدات طرف افغانستانی و سهم نیروهای کار ایرانی توضیح دهند. همچنین باید روشن شود که مدیریت امنیتی، گمرکی و حقوقی محدوده مورد نظر چگونه اعمال خواهد شد.

در نهایت، چابهار می‌تواند به یکی از مهم‌ترین مسیرهای اتصال افغانستان به تجارت جهانی تبدیل شود و ایران نیز از این موقعیت بهره اقتصادی ببرد. اما تحقق چنین هدفی بیش از هر چیز به شفافیت، برنامه‌ریزی و حفظ منافع ملی وابسته است. **اختصاص ظرفیت اقتصادی به سرمایه‌گذاران خارجی زمانی که موفقیت محسوب می‌شود که منافع آن برای اقتصاد ایران و مردم منطقه روشن، قابل اندازه‌گیری و تضمین‌شده باشد.

ایران طی سال‌های گذشته در موضوع حقابه هیرمند با مشکلاتی روبه‌رو بوده و اختلافات مربوط به اجرای تعهدات آبی همچنان یکی از مسائل مهم مناسبات تهران و کابل است. در چنین شرایطی، طبیعی است که افکار عمومی درباره امتیازات اقتصادی احتمالی به طرف افغانستانی حساسیت بیشتری داشته باشد.

موضوع دیگر، وضعیت حقوقی حکومت طالبان و چگونگی انعقاد قرارداد با نهادهای وابسته به آن است. هرگونه همکاری اقتصادی بلندمدت باید به گونه‌ای طراحی شود که تغییرات سیاسی احتمالی در افغانستان، حقوق و منافع ایران را به مخاطره مواجه نکند.

سهم مردم چابهار کجاست؟

در کنار ملاحظات سیاسی و حقوقی، نباید مسئله توسعه محلی را نادیده گرفت. چابهار با وجود برخورداری از موقعیت ممتاز اقتصادی، همچنان با مشکلاتی در حوزه اشتغال، مسکن و زیرساخت‌های شهری روبه‌روست. بنابراین اختصاص اراضی برای سرمایه‌گذاری خارجی زمانی قابل دفاع خواهد بود که آثار آن در زندگی مردم منطقه نیز نمایان شود.

در همین رابطه، معین‌الدین سعیدی، نماینده

سرمایه‌گذاری همچنان از موانع اجرای چنین طرح‌هایی به شمار می‌رود.

بنابراین اصل همکاری اقتصادی با افغانستان تجاری دارد. این کشور به دلیل محصور بودن در خشکی، برای دسترسی به بازارهای جهانی به مسیرهای ترانزیتی همسایگان وابسته است. استفاده از چابهار می‌تواند وابستگی افغانستان به بنادر پاکستان را کاهش دهد و مسیر تازه‌ای برای واردات و صادرات این کشور فراهم کند.

برای ایران نیز توسعه همکاری‌های ترانزیتی با افغانستان می‌تواند مزایای اقتصادی قابل توجهی داشته باشد. افزایش حجم تخلیه و بارگیری کالا، رونق حمل‌ونقل جاده‌ای و ریلی، ایجاد فرصت‌های شغلی و تقویت جایگاه چابهار در تجارت منطقه‌ای از جمله دستاوردهای احتمالی چنین همکاری‌هایی است.

شبکه طلوعنیز افغانستان نیز در گزارش‌ی از استقبال فعالان اقتصادی این کشور از طرح اختصاص زمین در چابهار خبر داده است. براساس این گزارش، مقام‌های اقتصادی افغانستان معتقدند توسعه زیرساخت‌های تجاری در این بندر می‌تواند به افزایش مبادلات دوجانبه کمک کند. با این حال، مشکلات بانکی، تحریم‌ها و محدودیت‌های

پزشکیان در آیین ملی آغاز سال زراعی:

رییس جمهوری با تأکید بر تلاش برای استفاده از فناوری روز و بهیوب جایگاه علمی و تولیدی گفت: نباید در برابر قدری‌ها و ناردی‌ها سرخم کرد.

مسعود پزشکیان روز شنبه در آیین ملی آغاز سال زراعی ۱۴۰۶ - ۱۴۰۵ که در موسسه تحقیقات نهال و بذر مستقر در کرج برگزار شد، افزود: ما نمی‌پذیریم در برابر قدرلرها و ناردی‌ها سرخم کنیم اما دستیابی به این عزت و قدرت بدون علم و دانایی ناممکن است؛ نمی‌توان در جهل ماند و سخنان بزرگ بر زبان آورد.

وی ادامه داد: رسیدن به قله‌ها نیازمند شب‌زنده‌داری، تحمل سختی‌ها، گرسنگی کشیدن و تلاش بی‌وقفه است؛ هیچ هدفی بدون رحمت به دست نمی‌آید؛ باید دست‌به‌دست هم دهیم، افق‌های بلند را بنگریم و بدانیم با مهدلی و کوشش شبانه‌روزی، هر فردی می‌تواند به شایسته‌ترین جایگاهی‌داست پاید.

پزشکیان گفت: اگر به سمت قله و عزت برویم، همه را با خود به سمت قله می کشیم و اگر به سمت دره برویم همه را به سمت دره و ذلت می کشانیم.

وی تأکید کرد: نخبگان ما بهترین مونثا‌کاران دنیا هستند؛ در هوش مصنوعی بهترین‌ها داریم؛ چرا نباید از بهترین فناوری استفاده کنیم، باید از خود سووال کرد که در مسیر کاری و تولید آیا این راهی که می رویم بهتر است؟

رییس جمهور خطاب به مدیران و دست اندرکاران بخش های مختلف گفت: می توانید تغییر دهید ، می توانید بیورسید ما آنچه

چابهار؛ فرصتی اقتصادی با ملاحظات راهبردی

چابهار برای افغانستان اهمیتی فراتر از یک بندر تجاری دارد. این کشور به دلیل محصور بودن در خشکی، برای دسترسی به بازارهای جهانی به مسیرهای ترانزیتی همسایگان وابسته است. استفاده از چابهار می‌تواند وابستگی افغانستان به بنادر پاکستان را کاهش دهد و مسیر تازه‌ای برای واردات و صادرات این کشور فراهم کند.

برای ایران نیز توسعه همکاری‌های ترانزیتی با افغانستان می‌تواند مزایای اقتصادی قابل توجهی داشته باشد. افزایش حجم تخلیه و بارگیری کالا، رونق حمل‌ونقل جاده‌ای و ریلی، ایجاد فرصت‌های شغلی و تقویت جایگاه چابهار در تجارت منطقه‌ای از جمله دستاوردهای احتمالی چنین همکاری‌هایی است.

شبکه طلوعنیز افغانستان نیز در گزارش‌ی از استقبال فعالان اقتصادی این کشور از طرح اختصاص زمین در چابهار خبر داده است. براساس این گزارش، مقام‌های اقتصادی افغانستان معتقدند توسعه زیرساخت‌های تجاری در این بندر می‌تواند به افزایش مبادلات دوجانبه کمک کند. با این حال، مشکلات بانکی، تحریم‌ها و محدودیت‌های

سیاست روز

اخبار

پزشکیان به وعده خود درباره فیلترینگ عمل کند

نماینده مردم خرم‌آباد در مجلس شورای اسلامی با تأکید بر اینکه اعتماد عمومی یکی از عناصر کلیدی رابطه میان مردم و حاکمیت است گفت: دولت برای افزایش رضایتمندی و تاب‌آوری مردم در شرایط کنونی باید علاوه بر اقدامات اقتصادی، توسعه آزادی بیان، تقویت رسانه‌ها، فراهم کردن زمینه گفت‌وگو میان مردم و حاکمیت و عمل به وعده‌های خود را در دستور کار قرار دهد.

رضا سپهوند، نماینده مردم خرم آباد در مجلس شورای اسلامی، در گفت‌وگو با ایسنا اعتماد را یکی از عناصر کلیدی ارتباط میان هر حکومتی با مردم دانست و اظهار کرد: اگر میان نهادهای مردمی و مجموعه حاکمیت، به‌ویژه دولت، اعتماد وجود داشته باشد، دولت می‌تواند برنامه‌های خود را با سهولت بیشتری اجرا کند. سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با تأکید بر نقش مسائل فرهنگی و اجتماعی در تقویت اعتماد عمومی تصریح کرد: پایه این اعتماد، مسائل فرهنگی و اجتماعی هستند. آزادی احزاب، انجمن‌های مردم‌نهاد و انجمن‌های کارگری، امکان اظهارنظر، آزادی اندیشه، ایجاد فضای باز و شکل‌گیری گفت‌وگو میان مردم و حاکمیت می‌تواند به بازگشت اعتماد عمومی کمک کند.

سپهوند با تأکید بر ضرورت فراهم کردن زمینه فعالیت آزادانه‌تر رسانه‌ها گفت: دولت باید اجازه دهد رسانه‌ها به مسائل مختلف ورود کنند و آزادی بیان را توسعه دهد؛ چراکه بازگشت اعتماد عمومی می‌تواند حتی در پیشبرد برنامه‌های اقتصادی نیز مؤثر باشد. سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی همچنین با اشاره به وعده‌های مسعود پزشکیان در دوران انتخابات تصریح کرد: عمل به وعده‌های رئیس جمهور، از جمله در حوزه فضای مجازی، اینترنت پرسرعت، رفع فیلترینگ و آزادی زندانیان سیاسی، از جمله موضوعاتی است که می‌تواند در بازسازی اعتماد عمومی و افزایش رضایتمندی در سطح جامعه نقش داشته باشد.

تانیاهو قماربازی ورشکسته است

وزیر امور خارجه ایران در واکنش به اظهارات معاون نظامی پیشین تانیاهو درباره عملیات ۷ اکتبر گفت: تانیاهو ناامیدانه تلاش می‌کند با قربانی کردن هر چه بیشتر جان و مال آمریکایی‌ها خود را نجات دهد؛ حتی سناتورهای آمریکایی نیز خواهان پیدا کردن راهی برای خروج هستند.

سید عباس عراقچی وزیر امور خارجه در واکنش به مصاحبه ژنرالی که ژنرال صهیونیستی که صبح روز ۷ اکتبر تانیاهو را از خواب بیدار کرد و حالا در گفت‌وگویی سکوت خود را شکسته است گفت: تانیاهو یک جنایتکار جنگی تحت تعقیب است که دستش به خون اعراب، آمریکایی‌ها و ایرانیان آلوده است. او برای فرار از عدالت، هیچ ارزشی برای مردم خود قائل نیست. وی ادامه داد: تانیاهو همچون قماربازی ورشکسته، ناامیدانه تلاش می‌کند با قربانی کردن هر چه بیشتر جان و مال آمریکایی‌ها خود را نجات دهد. حتی سناتورهای آمریکایی نیز خواهان پیدا کردن راهی برای خروج هستند. صهیونیست و مشاور نظامی نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی از جولای ۲۰۲۱ تا می ۲۰۲۴ بوده است در گفت‌وگویی با کانال ۱۲ اسرائیل گفته است، سه ماه پیش از وقوع جنگ، به تانیاهو هشدار داده شده بود.

وی گفته است در سوابق و گزارش‌های مربوط به ۷ اکتبر دستکاری شده است و گروگان‌ها «می‌توانستند زودتر بازگردند.

باشیم، هرچند همواره نیت‌های شوم وجود خواهد داشت، اما این نباید مانع تلاش ما برای اصلاح شود. در همین راستا به باور من یکی از تلاش‌های ما باید کاهش و اصلاح این ادراک غلط باشد.

ظریف اظهار کرد: حتی ستاورهای آمریکایی دوست داریم صحبت کنیم و نشنیدن انسان را از حیوان بدتر می‌کند.

وزیر امور خارجه پیشین ایران تصریح کرد: همگی درباره منافع ملی صحبت می‌کنیم، اما اگر کنار هم بشینیم، نمی‌توانیم همین منافع ملی را تعریف کنیم. حتی در تعریف منافع ملی مشکل داریم در حالی که ما نیاز داریم درباره منافع ملی بحث کنیم. به باور من یک مغالطه‌ای در ایران شد که ریشه آن کسینجر است و همین مغالطه به بسیاری از بدیختی‌های ما منجر شده است. این مغالطه این است که باید بین دولت بودن و آرمان بودن یکی را انتخاب کرد!

ظریف ادامه داد: در یک جمعی در نیویورک، در سال‌های آخر زندگی کسینجر به او گفته ام که این حرف که می‌گویید باید بین «آرمان» و «دولت»، ایران یکی را انتخاب کند، مغلطه است، هرگاه آمریکا یکی بین این دو را انتخاب کرد، ایران نیز آن را انجام خواهد داد. اما همین مغلطه باعث شده تا ما منافع ملی را در برابر آرمان ملی قرار دهیم، درحالی که حتی در رئالیسم نیز منافع ملی دربرگیرنده آرمان ملی است. حالا ما آمدم از پاپ هم کاتولیک‌تر شدیم.

ظریف در دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران مطرح کرد

دچار ناترازی شناختی هستیم

ظریف ادامه داد: علاوه‌بر نکاتی که اساتید محترم فرمودند، اعتقاد دارم که مشکل اساسی ما در ایران و در بیرون ایران که به این همه کشمشکش منجر شده، مساله «شناخت» است. ما با یک «ناترازی شناختی» مواجه هستیم و همین ناترازی شناختی باعث شده تا آمریکا فکر کند می‌تواند با تهدید ایران را وادار به تسلیم کند.

این استاد دانشگاه با اشاره به جنایات آمریکا در به شهادت رساندن کودکان بسیاری، گفت: در لامرد، آمریکا چهار موشک زده که قیل از اصابت به زمین منفجر شدند، هر کدام از این ۴ موشک، ۱۸۰ هزار قطعه کوچک‌تر داشت، یعنی ۷۲۰ هزار قطعه کودکان ما در هدف قرار داده است. اگر شما امروز به لامرد بروید، می‌بینید که برخلاف بسیاری از مردم ایران، اکنون بسیاری از مردم لامرد مخالف مذاکره هستند. این را آمریکایی‌ها نفهمیدند، ایرانیان در برابر تهدید و فشار، مقاومت خواهند کرد. درگذشته نیز به آمریکایی‌ها گفته بودم که هرگز ایرانیان را تهدید نکنید.

او ادامه داد: تهدید همیشه نتیجه عکس داده است. اما آمریکایی‌ها بی‌خرد نیستند، بلکه کمبود ادراک دارند. جنگ، خروج از برجام و همه اقدامات آمریکایی‌ها از همین کمبود ادراک نشأت می‌گیرد، حرف من این نیست که کمبود ادراک مشکل ایران است، نه، حرف من این است که این یک مشکل جهانی است. اگر ایران بتواند به‌عنوان یک کنش، ذهنیت مردمان جهان را تغییر دهد، می‌تواند از بسیاری از فجایع جلوگیری کرد، همانطور که تانیاهو توانست آمریکایی‌ها را وارد این گرداب خطرناک کند، ما هم می‌توانیم اثرگذار

بسیاری بودیم گفت: از طرفی شاهد مقاومت مردم، ناکامی دو قدرت هسته‌ای در تحمیل اراده خود بر ایران و مسائل دیگر بودیم.

او با اشاره به کنار گذاشته شدن خود از دولت گفت: پس از اینکه عذر بنده را از دولت در سال ۱۴۰۳ خواستند، فرصتی شد که بتوانم آخر عمری بیشتر بنویسم.

ظریف ادامه داد: دو کتاب نیز به‌زودی منتشر خواهد شد که یکی از آن کتب، درباره برجام، گفت‌وگوهای من، دکتر عراقچی، دکتر روانچی و تحولات برجام است که امیدوارم در آینده نزدیک آینده بازار شود. وزیر خارجه پیشین ایران ادامه داد: دوشنبه هفته گذشته با صحنه سوزنالی روبرو شدم، یک جماعتی از FDD بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها و سلطنت‌طلبان به سرکردگی آقای سعید قاسمی نژاد کارزاری راه انداختند علیه آنان، که چرا کتاب «یک مزدور سپاه پاسداران» را منتشر می‌کنید. همان دوشنبه در تهران، جماعتی جلوی دفتر من در «پایاپ» مزاحم اهالی یک ساختمان بزرگ شده بودند که چرا این «مزدور آمریکا» در اینجا کار می‌کند و محاکمه نمی‌شود؛ امروز هم دیدیم که مقاله‌ای علیه من منتشر شد که در آن بخشی از سخنانی که تماماً در حمایت از رهبری و نیروهای مسلح بوده قطعیت شده منتشر کردند. خلاصه، کسی در غرب حاضر به چاپ کتب من نیست و این کتاب را دارالهاشم در بیروت منتشر کرده است؛ وفا کنیم و ملامت کشیم و خوش باشیم که در طریقت ما کافری است زنجیدن اما به قول سهراب سپهری: حال ما خوب است اما باور نکن.

محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه پیشین ایران، ظهر شنبه در نشست رونمایی از سه کتاب خود که به مهم دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران برگزار شد، با بیان اینکه دو سال اخیر، برای کشور و همه ما سال‌های تلخی بودند و در آن شاهد دو تجاوز، شهادت رهبر عزیزانمان و عزیزان